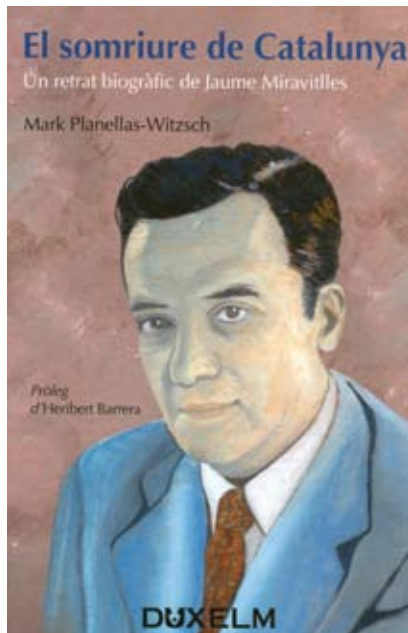


## Jaume Miravittles: un retrat subjectiu

**ENRIC PUJOL**

El propòsit de l'autor és explícit des del mateix pòrtic del llibre: fer una biografia literària, interpretativa, de l'escriptor i periodista Jaume Miravittles (Figueres, 1906 - Barcelona, 1988), famós, a més dels seus escrits, pel seu càrrec de responsable del Comissariat de Propaganda de la Generalitat de Catalunya durant la Guerra Civil (1936-39) i per la seva amistat personal amb Salvador Dalí. Per tant, ens trobem davant d'una obra clarament diferenciada d'una semblança erudita, pròpia d'una tesi doctoral (com la que actualment du a terme Ramon Batalla). I cal dir que, d'aquest propòsit, Planelles-Witzsch se'n surt molt bé. No tan sols demostra ser un bon argumentador i tenir profunditat de pensament, sinó que també sap evidenciar els seus dots de bon escriptor. No en va ésser autor d'una colla de llibres: esmentem, en el cas de l'assaig, *Un nou cercle virtuós* (2006) i *Dalí silenciàt* (2004), i en narrativa de ficció, *Quan les lletres cremen* (2005), *Una ambaixada excepcional* (2005) i *Inversió tèrmica* (2005), tots tres finalistes en diferents premis literaris.

Així mateix, és un historiador notable. Té un pensament historiogràfic propi que el porta a reivindicar el gènere biogràfic, la visió personal i, fins i tot, la subjectivitat (que per a ell constitueix «l'única garantia de veritat»), ja que considera que «la història no és una fatalitat, sinó la filla de l'agregat de les consciències individuals, generadores de tantes visions i accions». Demostra també un sòlid coneixement històric de Catalunya i especialment de Figueres i de l'Empordà, cosa no gaire freqüent en un autor no nascut en aquest territori. Per a ell, però, és una coneixença imprescindible, ja que, segons la seva consideració, és en aquest marc figuerenc i empordanès on Miravittles (i també Dalí, a qui ja s'ha dit que Planelles-Witzsch havia dedicat una altra biografia) esdevingué persona. Precisa-



**MARK PLANELLES-WITZSCH**

### El somriure de Catalunya

Dux Editorial,  
Barcelona, 2008.

ment aquest doble coneixement de Miravittles i Dalí li permet fer un encertat símil de tots dos creadors amb sengles personatges de la mitologia grega: Càstor i Pòl·lux. Així, mentre Pòl·lux (Dalí) aconseguí la immortalitat gràcies a la intervenció del déu Zeus i tingué el cel de l'Olimp com a residència habitual, Càstor (Miravittles), mortal i malaguanyat, hagué d'ocupar l'Hades, el subsòl infernal del món mític grec.

Les referències a temes i autors clàssics (canònics i anticànònics) de tots els temps són molt freqüents en el llibre. Entre els catalans, hi trobem Josep Pla, Artur Bladé Desumvila i Francesc Pujols, i de forans hi apareixen Schopenhauer, Thomas Moore, John Stuart Mill i André Malraux (que fou qui definí Miravittles com «el somriure de Catalunya»).

## Vindicació de Penèlope

**JOSEP PUJOL I COLL**

El 1984 l'escriptora figuerenca Carme Guasch va publicar *Trena de cendra*, una autobiografia novel·lada que partia del dolorós record del seu marit, mort prematurament, per repassar tota una vida durant l'agre de la dictadura barrejat amb el dolç de la joventut. Sílvia Soler i Guasch, que ha guanyat el darrer premi Bertrana, explicava que una anècdota materna d'aquell temps li ha servit per reconstruir una ficció que manté molts de paral·lelismes argumentals amb *Trena de cendra*, recuperada recentment per l'editorial Columna. Tanmateix, més que no pas un homenatge no explicitat a la seva mare, *Petons de diumenge* es construeix com el relat alternatiu a una odissea masculina, el que explicaria qualsevol Penèlope valenta i prudent que hagués

DVD



**CHRISTOPHE FARNARIER**

### El somni

Producció Lluís Miñarro - Eddie Saeta SA.  
Girona, 2008.

Un documental etnogràfic sobre el pastor transhumant del Pla de l'Estany Joan Pipa, que es va projectar amb notable èxit al cinema Truffaut de Girona. La sensible plasmació fílmica d'un món que ha acabat esclafat en nom del progrés.